1829. No. 20.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 10 MAART.

WAARSCHUWING.

Aan een ieder wordt bekend gemaakt, ten einde zich voor ongelukken te wachten, dat thans MET AL-LE DE ZEESLUIZEN wordt GESTROOMD.

Leeuwarden, den 23 Februarij 1829.

De Gouverneur van Vriesland,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

PROVINCIAAL GOUVERNEMENT VAN VRIESLAND.
UITSTEL VAN BESTEDING.

Uithoofde van de weersgesteldheid, wordt de aangekondigde besteding van de werken ter herstelling der zeewering van het *Roode Klif* bezuiden Stavoren, benevens van de verpachting van den *Koudumer Slaperdijk*, 14 dagen uitgesteld, en zal nu plaats hebben den 27 en 28 Maart 1829, des voormiddags 10 ure, op het Raadhuis te Stavoren.

Leeuwarden, den 4 Maart 1829.

De Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

ENGELAND.

LONDEN, *den 3 Maart.*

Bijna alle dagen houden de ministers een kabinetsraad.

De minister *Peel* is niet door de universiteit van Oxford herkozen, hij heeft slechts 609 en sir *Robert Inglis* 755 en dus eene meerderheid van 146 stemmen gehad. De universiteit en door haar de hooge geestelijkheid van Engeland heeft door deze daad een ontegenzeggelijk bewijs van haar gevoelen tegen de katholijke emancipatie gegeven.

Heden avond neemt de heer *Peel* zitting in het huis der gemeenten als vertegenwoordiger van Westbury.

Overmorgen zal de heer *Peel* den maatregel ten voordeele der katholijken aan het parlement voordragen. Gisteren heeft de hertog van *Wellington* zich deswege eenigzins uitgelaten en gezegd, dat het ontwerp volstrekt geen inbreuk maken zal op bestaande instellingen en ook niet strijdig zal zijn met den eed, door de bisschoppen en andere leden van het parlement afgelegd; dat het voorts de protestantsche inrigtingen des lands ongeschonden zal laten en ook de bestaande waarborgen voor die onschendbaarheid op geenerhande wijze zal aanranden, en dat, in plaats van te kunnen strekken om het pauselijk gezag te vestigen, het eerder de uitbreiding van dat gezag beletten en die van den protestantschen godsdienst bevorderen zal; eindelijk, dat de maatregel het aangroeijen van het getal katholijken verhinderen en dat der protestanten vermeerderen zal, en daardoor ook de invloed van de protestantsche godsdienst in Ierland zal versterkt worden.

Nog altijd komen er bij het parlement talrijke petitien zoo voor als tegen de katholijke questie in. Gisteren is in het huis der lords door den hertog van *Richmond* een verzoekschrift van 3785 inwoners van Brighton tegen het toestaan van gelijke regten aan de katholijken ter tafel gelegd en in het huis der gemeenten door den heer *Duncombe* een dergelijk geschrift, door 30,000 lieden uit Sheffield en de omstreken onderteekend.

Te Portsmouth heeft men een brief, aan boord van de *Shaunon*, ter hoogte van Terceira, den 17 Februarij, geschreven, volgens welken, Zijner Majesteits schip *Pallas* naar den wal gezonden zijnde om water in te nemen, tusschen het volk van dat schip en de Portugesche wacht, die het wilde beletten voort te gaan, een gevecht was ontstaan, waarin, zoo men zeide, kapitein *Fitz-Clarence*, de bevelhebber van de *Pallas*, een adelborst en een of twee man gewond zouden zijn. De gouverneur van Terceira had vrij aanzienlijke versterking gekregen en aan een amerikaansch vaartuig was het gelukt er vier honderd portugesche uitgewekenen aan wal te zetten.

Nog drie der schepen, die van Plymouth naar Terceira gezeild waren, hebben aan de waakzaamheid van Zijner Majesteits station weten te ontsnappen en aldaar eenige manschap en ammunitie aan wal gezet.

Met een brievenmaal van Mexico heeft men tijding, dat de partij van generaal *Guerrero* geheel heeft gezegevierd en hij met de waardigheid van president is bekleed geworden en *Bustamente* met die van vice-president. *Pedrazza* heeft geene poging gedaan om het bewind weder in handen te krijgen. De wetgevende kamers zijn op den 1 Januarij regelmatig geopend. Men houdt het voor waarschijnlijk dat alle Spanjaarden gedwongen zullen worden om Mexico binnen drie maanden tijds te verlaten.

Met de paketboot van de eilanden onder den Wind heeft men geene nadere berigten omtrent Columbia; alleen bevestigt het zich, dat het doodvonnis van den generaal *Santander* in eene verbanning veranderd is. In Venezuela was het volmaakt rustig.

Men leest in de *Norfolk-Chronicle*: „ Men kan het gevaar van door den damp te verstikken, door in brandende kamers te dringen, voorkomen door het gezigt met een natten zijden doek te bedekken. Iemand die deze uitvinding gedaan heeft, is in eene brandende kamer waarvan de rook alles onzigtbaar maakte, gebleven en heeft zich in dezelve van eene kleine brandspuit zoo lang bediend tot dat hij den geheelen brand gebluscht had."

De dagbladen van Madras van den 17 September melden dat de Birmannen in de omstreken van een nieuw etablissement op de kust van Tenassereim, in opstand waren gekomen. Zij hadden versterkingen opgeworpen en men vreesde van hun kant nieuwe aanvallen.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 5 Maart.*

Na den heer *Luzac* hebben, in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Dingsdag, de heeren *van Genechten*, *Barthélémy*, *Claessens-Morts* en *Verannernan* nog voor een adres aan den koning geadviseerd. De heer *Barthélémy* heeft gezegd, dat het hem verwondering baarde, dat men wederom tegen een zoodanig adres heeft gesproken, daar in 1824 op zijn voorstel dezelfde aanmerkingen zijn gemaakt, en het evenwel met eene zeer groote meerderheid is aangenomen geworden. Wat de ministeriële verantwoordelijkheid aangaat, waarvoor hij zich reeds verklaard had, was hij door het advies van den heer *le Clercq*, welke lid is geweest der commissie tot vervaardiging der Grondwet, in zijn gevoelen ten volle bevestigd.

In de zitting van Woensdag zijn de beraadslagingen voortgezet geworden en hebben wederom 12 leden het woord gevoerd, zoo dat er juist 55 leden en aldus de helft der vergadering over dit onderwerp hebben gesproken. De heeren *Beelaerts*, *Lemker*, *Hoijnck van Papendrecht*, *van Toulon* en *Weerts* hebben geconcludeerd om de verzoekschriften ter griffie neder te leggen en de heeren *Trenteseaux*, *Derouck*, *Pijcke*, *de Liedel de Well*, *Pescatore*, *de Melotte d'Envoz* en *van Crombrugghe* hebben zich allen voor een adres aan den Koning verklaard.

De leden, die voor het ter griffie nederleggen der verzoekschriften adviseerden, hebben allen de onnoodzakelijkheid betoogd om buitengewone maatregelen te nemen, en de meesten hunner hebben over de ministeriële verantwoordelijkheid gehandeld en gezegd, dat deze er wel bestond, gelijk de verantwoordelijkheid van ieder ander hoofdambtenaar, doch alleen voor misdrijven in hunne functien begaan, en niet voor raadgevingen aan den koning noch voor de uitvoering van een last des konings. De heer *Beelaerts* heeft evenwel staande gehouden, dat de Kamer het regt heeft een adres aan den koning in te dienen, dat ook reeds meermalen is geschied en door de grondwet niet verboden wordt. De heer *Lemker* vond, dat een adres en een officieuse mededeeling aan den koning beide inconstitutioneel waren, wanneer de Kamer zulks alleen wilde doen, en dit gevoelen zou hij blijven volhouden, al wierd er tot een van beide besloten. De heer *Hoynck van Papendrecht* ging alle de bezwaren der teekenaren van de petitien na en oordeelde, dat zij in sommige vragen te overdreven waren. Hij roemde de onafhankelijkheid der regterlijke magt, die immers in het Noorden in den hoogsten grand bestond, en hij wist dus niet waarom men deze vroeg. De verantwoordelijkheid der ministers achtte de spreker op dezelfde wijze als boven gemeld is, doch eene 'dusdanige verantwoordelijkheid wordt niet verlangd. De misnoegden werden, volgens zijne meening, alleen door persoonlijken haat tegen de ministers van justitie en van binnenlandsche zaken gedreven. Het gebruik der Fransche taal als landtaal der zuidelijke provincien oordeelde hij mede overdreven, daar die niet algemeen is, waarvan ten bewijze strekken de verzoekschriften zelve, die het meest in het Vlaamsch zijn opgesteld.

Ook de leden voor een adres hebben wederom dezelfde gronden aangehaald en zeer ten voordeele van de ministeriële verantwoordelijkheid gesproken. De heer *Trenteseaux* zeide: Of die verantwoordelijkheid is in de Grondwet, of zij is er niet in. Is zij er in, waarom is er dan geene wet daaromtrent? Is zij er niet in, wat belet dan om eene herziening daarvan te vragen? De heer *de Rouck* oordeelde, dat, juist om dat er eene commissie benoemd was tot het vervaardigen van een ontwerp van wet omtrent het onderwijs, het noodzakelijk was, dat zij deze verzoekschriften ter inzage had. De heer *Pijcke* heeft insgelijks een adres begeerd, doch gemeend, dat men over ieder der zoogenoemde grieven afzonderlijk moest stemmen, of die in het adres zouden vermeld worden. Hij verklaarde zich tegen eenigen, als tegen die betreffende de uitvoering van het concordaat, het onderwijs en de jurij. De heer *Pescatore* vereenigde zich met dit gevoelen, alsmede de heer *Weerts*, wanneer er tot een adres mogt besloten worden.

Daarna zijn de discussien tot heden geadjourneerd.

De zitting van heden werd ten half 12 ure geopend. De heer *Donker Curtius* verontschuldigde zich van het bijwonen der vergadering uit hoofde van de ongesteldheid van een zijner zonen. De heeren *le Hon* en *Corver Hooft* hebben een voorstel van adres aan den voorzitter overhandigd, dat nog in de zitting van heden zal worden voorgelezen. Voorts zijn weder eenige verzoekschriften omtrent de zoogenoemde grieven ingekomen, als uit Enschedé, Sneek, Amsterdam, Nijmegen, enz., en zijn de beraadslagingen over de verzoekschriften voortgezet.

De heer *Angillis* heeft eene zeer lange redevoering uitgesproken, waarin hij ten eerste eendragt aanbeveelt en vervolgens zich voor een adres aan Zijne Majesteit verklaart. De heer *van Reenen* heeft het voorstel van de commissie tot de petitien, om de verzoekschriften ter griffie neder te leggen, verdedigd; hij heeft onderzocht, in welke gevallen het nederleggen ter griffie en het overgaan tot de orde van den dag door de commissie is voorgesteld, en de onmogelijkheid aangetoond om eene splitsing in de verzoekschriften te brengen. Hij zeide, dat altijd de verzoekschriften over het onderwijs ter griffie zijn nedergelegd geworden, en dat die omtrent de ministeriële verantwoordelijkheid bij de beraadslaging over het gedane voorstel omtrent de zamenstelling der regterlijke magt enz. in aanmerking kunnen komen. Verder stond het immers aan ieder lid vrij, om, na het depôt ter griffie, een voorstel te doen. Hij vond het onnoodig alhier een buitengewonen maatregel te nemen. De heer *Surlet de Chokier* heeft eenige aanmerkingen beantwoord, welke men op zijn eerste advies had gemaakt, en de verzoekschriften nogmaals verdedigd. Hij verklaarde het niet eens te zijn met den heer *Donker Curtius*, dat de onderteekenaren dezer verzoekschriften onwetenden zijn, van welk gevoelen ook de minister van binnenlandsche zaken niet was, daar Zijne Excellentie in het rapport aan den koning gezegd heeft, dat deze de achtingswaardigste namen bevatten. Hij stemde voor het adres, voorgesteld in de zitting van heden door de heeren *le Hon* en *Corver Hooft*. Gedurende deze redevoering heeft men verscheiden luidruchtige teekenen van goedkeuring gehoord. De heer *de Stassart* heeft insgelijks zijn uitgesproken redevoering verdedigd; dit heeft ook de heer *de Secus* gedaan en beide bleven zich voor een adres verklaren.

De heer *van de Kasteele* heeft ook in zijn gevoelen volhard, dat het ontijdig en onnoodig is om eenigen anderen maatregel, dan het eenvoudig nederleggen ter griffie, te nemen (Men heeft uit de tribunes verschillende zinsnede van dit advies luidruchtig afgekeurd.) De heer *Geelhand della Faille* heeft zich voor het ter griffie nederleggen der verzoekschriften verklaard, en de heer *van Alphen* zich voor een adres geuit.

Na dat vervolgens de heeren *de Brouckère*, *Lehon*, *de Stassart*, *Fallon*, *Fabri*, *van Sijtzama*, *van de Poll* en *de Robin* hunne gevoelens verdedigd hadden, zijn de beraadslagingen gesloten.

Na langdurige en levendige beraadslagingen is, met 98 tegen 2 stemmen besloten de petitien ter griffie neder te leggen. — De laatste stemmen waren van de heeren *Fontein Versthuir* en *van Sijtzama*.

Na niet minder levendige beraadslagingen is, met 54 te-

Uit de hand KOOP: Eene groote partij Oud Friesch WRAK, benevens eene kleindere partij ordinair WRAK, alles afkomstig van den afgebroken Toren van IJlst, en is aldaar liggende op den kant van het Vaarwater. Nader onderrigt bij den Eigenaar A. A. POSTEMA, te Stavoren, en te IJlst bij D. A. SCHELLINGA, welke nog dagelijks is bij het uitgraven van de Fondamenten van genoemden Toren.

Uit de hand te KOOP of te HUUR: Eene HUIZINGE en STOKERIJ, met daarbij behoorenden aangenamen en wel aangelegden TUIN, staande en gelegen tusschen de Stads Gracht en de Sneeker Vaart, buiten de Zandsterpoort te Bolsward, gekwoteerd letter F, no. 734, op den 12 Mei 1829 te aanvaarden. — Ingeval van koop, zal de kooper twee-derde der koopschat, tegen behoorlijken Intrest, kunnen houden. — Te bevragen ten Kantore van den Notaris N. MEIJER, te Bolsward. — De zich in goeden staat bevindende *STOKERSGEREEDSCHAPPEN* kunnen op tauxatie worden overgenomen.

De Conrector der Latijnsche Scholen, te Harlingen, zag zich gaarne belast met de OPVOEDING van twee of drie *KOSTLEERLINGEN*; behalve hunne vorming tot de Academische Lessen, zouden zij gelegenheid hebben zich in verscheiden nieuwere Talen te oefenen. Ook biedt hij zich aan tot het houden van Leerlingen in de halve kost.

J. H. A. WEIJTINGH.

)o( )o( )o(Een achtienjarig JONGELING, van den Protestantschen Godsdienst, welke sedert een' geruimen tijd op eene Secretarie werkzaam is, de Fransche taal beoefend heeft, en voldoende getuigschriften van zijn gedrag enz. kan produceren, wenscht zich, hoe eerder hoe liever, tegen eene behoorlijke belooning, geplaatst te zien op een Notariëel- of Registratie-Kantoor, of op eene Secretarie waar hij tevens in het Notariëele vak werkzaam kan zijn. Iemand hierop reflecterende, gelieve zich met gefrankeerde Brieven onder letter C, te adresseren ten Kantore dezer Courant.

)o( )o( )o(Vier TIMMERKNECHTEN die het Timmeren en Metselen geheel of ten deele verstaan, kunnen terstond werk bekomen bij *K. P. ALKEMA*, te Franeker.

)o( )o( )o(Wie vermist een jonge witte PATRIJSHOND met bruine plekken; te bevragen bij H. W. BEELING, op de Keizersgracht, Letter C., no. 127, te Leeuwarden.

Daar de Post van BINNENVADER en BINNENMOEDER in het Roomsch Catholijk Weeshuis te Sneek, met den 12 Mei aanstaande vacant is, worden die genen, welke genegen zijn denzelven te vervullen en daartoe de bevoegdheid hebben, bij deze uitgenoodigd, zich deswegens voor den eersten April e. k., bij den ondergeteekende in persoon of met gefrankeerde Brieven aan te melden; alleen gehuwden zonder kinders, zullen tot het waarnemen van genoemden post in aanmerking genomen worden. *Namens het Collegie van R. C. Weesvoogden te Sneek*,

Sneek, den 10 Maart 1829. JOHs. J. SCHAAP, *Boekhouder*.

Uit de hand te KOOP, om op den 12 Mei 1829 vrij te aanvaarden: Eene hechte HUIZING, staande aan de Voorstraat, wijk E. W., no. 15, te Franeker, bewoond geweest door wijlen de Weduwe *Johannes Broersma*, waarin gedurende vele jaren met goed succes Winkelnering in Garens, Linnens, Katoenen en Bonten, enz., is gedreven en nog gedreven wordt. — Mede wordt deze Winkel, of geheel of voor zoo verre de gegadigde mogte verkiezen, in Koop aangeboden. — Een en ander is dagelijks te zien, en kunnen nadere informatien daar ten huize worde bekomen tot op den 20 Maart 1829.

LEES HIER. *J. M. FOWARGE*, Strochoeden-Fabrikeur, gepasseerde jaar gewoond hebbende boven Mejuffer *T. Post*, in de Peperstraat, berigt zijne geëerde begunstigers, dat hij is komen te wonen in de Groote Hoogstraat, boven de Weduwe *Bretschneider*, recommandeert zich in het maken van alle soorten van Dames en grove STROOHOEDEN, naar den laatsten smaak, repareert en wascht oude dito, en belooft eene prompte en civiele behandeling.

STOOMBOOT TUSSCHEN *AMSTERDAM*, *ENKHUIZEN* EN *HARLINGEN*.

Op Dingsdag den 10 Maart 1829, zal, wanneer het IJs daaraan geene verhindering toebrengt, deze Vaart wederom worden geopend, en de Stoomboot *PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN*, regelmatig vertrekken van *Amsterdam*, des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, des ochtends ten 8 ure; van Harlingen, des Woensdags, Vrijdags en Zondags, des ochtends ten 9 ure.

)o( )o( )o(Een BAKKERS-KNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk of op den 12 Mei aanstaande herzelve bekomen, bij T. E. DE VRIES, woonende over de Kerk te Benedenknijpe.

gen 46 stemmen, begrepen, dat het voorstel van de commissie, of er al of niet eene mededeeling aan het gouvernement zoude worden gedaan, ter zake van de onderwerpen der verzoekschriften, *niet naar de sectien behoorde te worden verzonden*, en na nieuwe, langdurige en hevige discussien is, met 55 tegen 44 stemmen besloten, dat er, met betrekking tot de genoemde onderwerpen, *eenige mededeeling van de zijde der Kamer aan het gouvernement zoude plaats hebben*.

De toehoorders hebben bij het nemen van dit besluit door hun gedrag den voorzitter in de noodzakelijkheid gebragt, om hun aan art. 10 van het reglement indachtig te maken.

Morgen zal alsnu worden beraadslaagd, of het adres, door de heeren *Lehon* en *Corver Hooft* ontworpen, in aanmerking zal kunnen komen, dan of men zich tot eene andere wijze van mededeeling zal bepalen, waartoe het ontwerp wel waarschijnlijk in de sectien zal behooren te worden onderzocht.

ANTWERPEN, *den 5 Maart.*

De werkzaamheid welke in onze haven plaats heeft, het aantal schepen dat aldaar aankomt, de rijkdom van derzelver ladingen, de bewonderenswaardige orde welke bij zoo veel beweging plaats heeft, de voorspoed en de levendigheid welke deze onzaggelijke handel over alle klassen verspreidt, dit alles biedt het schoonste schouwspel aan, en doet zich van de gunstigste zijde voor, zoo wel ten aanzien van den tegenwoordigen als den toekomstigen voorspoed van Antwerpen. Van den 19 tot den 28 Februarij zijn 71 schepen onder alle vlaggen binnen gekomen, merendeels van de eerste grootte en met rijke ladingen. Sedert den 21 waren twaalf dier schepen bezig met te lossen. Onderscheidene derzelven zijn daarmede op den dag hunner aankomst in de haven begonnen. Dit heeft met eene zoodanige vlugheid voortgeduurd, dat op den 2 dezer het getal der geloste schepen en van die welke men begonnen was te lossen, 58 bedroeg. Een goed getal was in de vier eerste dagen gelost, en voorleden Maandag was dit met 25 het geval, niettegenstaande er twee Zondagen zijn ingevallen. Naar mate het lossen ten einde liep, namen de schepen hunne nieuwe ladingen in, en deze verbazende werkzaamheid is van dien aard geweest, dat reeds onderscheidene derzelven weder in zee gestoken zijn. Hierbij moet men de stoombooten voegen en de werkzaamheid der binnenlandsche scheepvaart, hetwelk almede een blijk van voorspoed en levendigheid oplevert. Wij verheugen ons tevens te kunnen doen opmerken, dat de werking der openbare administratie en de surveillance der schatkist om zoo te spreken onmerkbaar zijn geweest, ten aanzien van de te gemoetkomingen welke de handel verlangt. Wij hebben in der tijd belemmeringen opgegeven; thans kunnen wij de gelukkige overeenstemming melden, welke in de noodwendige administratieve tusschenkomst, en de kostbare vrijheid, welke den handel versterkt en verlevendigt, plaats heeft.

'S GRAVENHAGE, *den 5 Maart.*

Men schrijft uit Brussel, dat de antwoorden van het gouvernement op het tienjarig budjet, benevens talrijke bijlagen en staten, in verband met verscheidene veranderingen in de begrooting zelve, bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn ingekomen.

Namens het departement van binnenlandsche zaken zijn andermaal aan de gouverneurs der respective provincien onderscheiden nadere inlichtingen omtrent de uitvoering der wet op de schutterijen medegedeeld. Onder anderen vindt men daarbij de vraag geopperd, door welk collegie of door welke autoriteit behoord te worden beoordeeld, wie der schutters in staat zijn zich op eigen kosten, hetzij geheel, hetzij ten deele, te kleeden, en of de schutters, welke in staat zijn beschouwd zich de noodige uniform-kleeding aan te schaffen, doch zulks weigeren of nalaten, daartoe kunnen worden verpligt.

Hierop is, namens het ministerie, geantwoord, dat in artikel 41 der wet gezegd wordt; dat een schutter, ingeval van onvermogen, zich tot het bestuur zijner gemeente kan wenden, ten einde, hetzij geheel of gedeeltelijk, in zijne kleeding of kleedingskosten uit de gemeente fondsen te worden te gemoet gekomen; dat het gemeente-bestuur dienvolgens, over het onvermogen der schutters in deze moet oordeelen, en daar bovengemeld artikel uitdrukkelijk bepaalt, dat elk schutter verpligt is zich zelven te kleeden, zoo maakt hij zich aan ongehoorzaamheid en pligtverzuim schuldig, en verkeert in de termen om overeenkomstig de wet gestraft te worden, indien hij weigert of nalatig blijft zijn uniform, binnen den daartoe bepaalden tijd, aan te schaffen.

ROTTERDAM, *den 6 Maart.*

De commissie van landbouw in Noord-Holland heeft bekend gemaakt, dat er op sommige plaatsen eene leverziekte (het onganisch) onder het rundvee is ontstaan, en heeft daarbij tevens aan alle veehouders herinnerd, dat het gebruik van pekel, als voorbehoedmiddel, en daarenboven gedurende de ziekte, naar gelang daarvan, des daags of om de twee dagen, een lood bloem van zwavel onder de wei gemengd, tegen die kwaal met het beste gevolg kunnen gebruikt worden.

LEEUWARDEN, *den 9 Maart.*

Naar men verneemt, heeft Z. M. in het begin dezer maand een besluit genomen, ten behoeve van zoodanige steden en gemeenten, die, om eene of andere reden, nog geene begraafplaatsen of kerkhoven buiten de kom der gebouwen hadden kunnen aanleggen, gelijk vroeger bepaald was. Z. M. heeft namelijk het besluit van den 1 November 1827, waarbij de gedeputeerde staten in de Noordelijke provincien, gedurende het jaar 1828, gemagtigd worden, om aan de steden en gemeenten, daarin gelegen, bij het aanleggen van nieuwe begraafplaatsen, de vereischte authorisatie te verleenen, tot het aankoopen of ruilen van gronden, of wel tot het opnemen van gelden, daartoe benoodigd tot het geheele jaar 1829 verlengd.

Uit den staat van den landbouw in het koningrijk der Nederlanden, gedurende het jaar 1827, opgemaakt door den heer *Jan Kops*, hoogleeraar in de kruid- en landhuishoudkunde te Utrecht, op last van het departement van binnenlandsche zaken publiek gemaakt, blijkt, dat in de gezamenlijke provincien van het koningrijk, gedurende dat jaar, aanwezig zijn geweest 1,328,696 runderen boven de twee jaren en 558,023 beneden de twee jaren.

ADVIES van den heer A. A. van Boelens, uitgebragt in de vergadering der Staten-Generaal, Tweede Kamer, op Zaturdag den 28 Februarij 1829.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Er zijn omstandigheden, die onze voornemens, hoe zeker wij dezelve meenen genomen te hebben, kunnen doen veranderen. Ik bevind mij thans in dit geval. Bij het doen van rapport, door de Commissie van petitiën, op sommige verzoekschriften aan deze vergadering aangeboden, was het niet onwaarschijnlijk of dezelve zouden tot vele misschien warme discussien, aanleiding geven: ik had voorgenomen mij in dien strijd niet te mengen, maar mijne stem zoodanig uit te brengen, als mij zoude toeschijnen meest geschikt te zijn, al ware het eenigzins ne: opoffering van mijn bijzonder gevoelen, om de eendragt in deze te helpen bewaren, in de veronderstelling echter dat de conclusie van het rapport alleen zoude zijn, zoo als gewoonlijk, nederlegging ter Griffie, of het overgaan tot de orde van den dag; dan men wijkt van den regel af, en meent uit de menigte petitiën en het groot aantal onderteekenaren, aanleiding te vinden, om U Ed. Mog. voor te stellen, omtrent deze een ongewoon besluit te nemen, met sommige dezer petitien door de Kamer aan den Koning te laten overbrengen. Dit denkbeeld intusschen is zoo verre van mij verwijderd, en ik deel zoo weinig in dat voorstel, dat ik van mijn voornemen van stille aanhoorder te zijn, moet afzien, en openlijk verklare van meening te zijn, dat deze petitiën geen onderwerp van deliberatie van de Kamer kunnen uitmaken, en zij alzoo tot de orde van den dag behoorde over te gaan: daar het echter eene aangenomen cynosure is dat alle rekesten, die eenige betrekking hebben op wetten, welke waarschijnlijk U Ed. Mog. zullen worden voorgesteld, ter Griffie worden nedergelegd, zal ik mij daartegen niet verzetten.

De vraag, welke thans de aandacht van U Edel Mogenden bezig houdt, is, wanneer ik mij niet bedrieg, eenvoudig deze: „of men een buitengewonen maatregel met deze petitiën nemen zal, of dezelve ter Griffie nederleggen, of tot de orde van den dag overgaan?" Hoewel ik derhalve mijns inziens, in geen breedvoerig onderzoek omtrens den inhoud der onderscheidene verzoekschriften (een thema anders voor zoo vele variatiën geschikt) mij behoef in te laten, komt het mij echter niet ongepast voor, op dat mijne denkwijze niet miskend worde, of dat men uit mijne stem omtrent het lot der petitiën geen gevolg trekke omtrent mijne gevoelens, nopens de onderwerpen van dezelve, openlijk te verklaren: „de meestmogelijke vrijheid „van de drukpers onder wetsbepalingen, die het misbruik „van dat kleinood kunnen voorkomen of tegengaan, vindt „in mij eenen van hare ijverigste voorstanders. Ik wensch „dus gevolgelijk, dat de wet van 1815 door eene meer „gepaste vervangen worde. Ik verlang dat de voorziening van het Gouvernement in het publiek onderwijs niet „verder ga, dan het belang van eene verlichte natie, goede orde en zedelijkheid zulks vorderen. De jury beschouw ik als een afdwaling van praktische menschenkennis, even gevaarlijk voor den beschuldigden als voor „de maatschappij; of te wreed of te toegevend, zal hare „uitspraak altoos het gevolg zijn van eene wisselvallige „kans van regt of onregt." Zie daar, Ed. Mog. Heeren, mijne gevoelens opengelegd, en in dien zin zoude ik mijne stem uitbrengen, indien omtrent deze onderwerpen of door den Koning eene wet aan de Kamer wierd aangeboden, of dat daaromtrent uit den boezem der Staten-Generaal eenig voorstel gedaan wierd.

Geheel anders denk ik omtrent deze petitien, schoon door vele duizenden onderteekend, en omtrent het voorgestelde adres van deze Kamer ter geleide van dezelve aan Zijne Majesteit.

De onderwerpen der verzoekschriften betreffen hooge staatsaangelegenheden; onderwerpen van algemeen belang, het daarstellen van wetten, die niet voor enkele personen, maar voor het gansche Koningrijk verbindende zullen zijn; en zullen wij, door een ongewonen bijval, deze bemoeijingen aanmoedigen? Kunnen zij een onderwerp worden van U Edel Mogendens overwegingen? Zal deze Kamer op eene inconstitutionele wijze, bij Zijne Majesteit de heraut, de lofredenaar, de boodschapper van deze petitien trachten te zijn? Zullen deze verzoekschriften, door bijzondere personen onderteekend, over algemeene belangen, bij U Ed. Mog. de stem, den wil der natie uitmaken? Zal die zoogenaamde algemeene opinie, die hare lichtstralen van de dagbladschrijvers, van waar zij uitgaat, op eenige petitionairen heeft doen terug kaatsen, de noordster zijn, wanneer wij onzen gang moeten regelen? Ongelukkig dan de hulk van Staat, die spoedig in gevaar zal komen bij de verwarring der schepelingen, van te stranden of schipbreuk te lijden! Neen Edel Mogende Heeren! bij de vertegenwoordigers des volks, binnen deze muren, behoort de ware nationale geest en wil gevonden te worden; een geest van vrijheid, een wil van orde en eendragt, steeds werkzaam om den Staat nuttig te zijn, en zorgdragend voor alles wat aan dezelve schadelijk zoude kunnen zijn, aan eed en pligt getrouw, naar best geweten 's Lands belangen behartigende, en zich, noch door ongepaste verzoekschriften, daarin de wet te laten voorschrijven, noch door een groot getal onderteekenaren in hunne vrije deliberatien te doen afschrikken.

Mijn gevoelen om de onderhavige petitien, of ter griffie of ter zijde te leggen, steunt misschien op dezelfde gronden, waarop anderen zich vestigen, die dezelve meer dan na gewoonte begunstigen, en in aanmerking willen hebben genomen, namelijk, de onderwerpen, vereend met het aantal onderteekenaren. De inhoud van dezelve (behalve die van het gemaal, waaromtrent ik meen dat thans niet de kwestie is) loopt over zaken, die weinig onder het begrip der menigte vallen, en waarvan enkele, wat het nuttige of schadelijke betreft, tot nogtoe een vraagstuk bij den geleerden uitmaken. — Zij betreffen zedelijke voorregten, welke door ieder dankbaar Nederlander in zulk eene mate gevoeld en genoten worden, dat indien daaraan iets mogte ontbreken, zulks onder eene regering die die gebreken zeker wil en zal trachten te verbeteren, geene aanleiding zoude geven tot het doen van verzoekschriften. En toch zijn deze door eenige duizenden onderteekend. Ik kan mij niet onthouden hierin een meer dan waarschijnlijk vermoeden te vinden, dat er onrustige geesten werkzaam zijn me: onvoorzigtige of onkundigen op te winden, om daardoor in staat te worden gesteld van zich met de algemeene lands-zaken te bemoeijen, te treden in de werkzaamheden, die de natie aan U Edel Mogenden heeft toevertrouwd, en door een groot aantal onderteekenaren een meer dringender of dreigender invloed op dezelfs deliberatien te bekomen.

Moedigen wij derhalve zoodanige petitien aan, gewis de grieven hoe ongegrond, zullen zich vermeerderen; men zal onrustige volksvereenigingen doen ontstaan, opdat de onderteekeningen te beter aangemoedigd kunnen worden; en zoo zal de werkzame burger uit zijn kring geslingerd, in den waan worden gebragt de begaafdheid van den groote staatshuishoudkundigen te bezitten, en de gevolgen zullen zijn: onrust, kwade vermoedens tegen de regering en onzalige partijschap.

Men vraagt om de vrije drukpers, het herstel van de jurij, vrij onderwijs, verantwoordelijkheid der ministers, inamovibiliteit der regters enz. Wat beteekenen hier de duizenden, waarvan hoogst waarschijnlijk geen tien van de honderd, behoorlijk zal kunnen antwoorden op de vraag, wat men door de vrijheid van de drukpers, door de jury, de verantwoordelijkheid der ministers verstaan moet; wat het reglement van onderwijs inhoudt; wat het beteekent inamovibiliteit van regters.

De belasting op het gemaal viel beter onder het bereik van het begrip der meeste onderteekenaren, en wie weet hoe velen voor de vrijheid der drukpers, er de jury geteekend hebben, meenende dat zij voor de afschaffing van het gemaal hunne hand op het papier zetteden. Trouwens, Edel Mogende Heeren! aan wien onzer zijn onbekend de middelen die men gebruikt heeft, om deze petitien in de wereld te krijgen; hoe lang, hoe listig en trapswijze men de

nigte daartoe als het ware ryp heeft trachten te maken; zijn het niet eenige woelzieke dagbladschrijvers, die sedert maanden op alle wijzen werkzaam zijn, met de ligtgeloovigen onder de Natie op te winden, de gemoederen te verhitten en in onrustige beweging te brengen? De belasting op het gemaal onder de schoonste kleuren van menschlievendheid en medelijden — hartstogten, bij de schrijvers misschien nooit gevoeld — voorgedragen als de schreeuwendste onregtvaardigheid, was een uitnemend eerste middel, om den gemeenen man in te nemen; vervolgens de kreet over het bedwang der drukpers, als of het vaderland in gevaar was, omdat eenige losbandige schrijvers in regten vervolgd en gestraft wierden, hatelijke en lasterlijke betigtingen van Staatslieden en Regters, leugenachtige redeneringen over een dreigend gevaar voor den godsdienst, vereenigd met een afgrijsselijk tafereel van gedwongen onderwijs en berooving van de vaderlijke magt; dus geloof en ouderlijke liefde, beide hoogst gevoelig, en meest geschikt om, met heldere kleuren geschilderd, op de gemoederen van velen de sterkste uitwerking voort te brengen, en hen alzoo geneigt te maken om alles, wat slechts grieven tegen het Gouvernement bevat, te onderteekenen: dit zijn de middelen die misschien eenige intriganten (ik wil liefst niemand der onderteekenaren verdenken) schijnen te willen gebruiken tot een doel, dat nog in het donker ligt. Wie uwer, Edel Mogende Heeren, herkent niet in den gang van dit alles juist dienzelfden loop, hetzelfde voorspel, dat iedere omwenteling, welke wij beleefd hebben, is vooraf gegaan? Was het niet toen gelijk nu, de drukpers, en wel van eenige dagbladschrijvers, welke het brandpunt was, waaruit alle klagten en verzoekschriften voortvloeiden, en ook nu, zoo er geen tegenmiddel in werking wordt gebragt, misschien een vuur zal ontsteken, dat zoo ligt niet gebluscht kan worden.

Wij, Edel Mogende Heeren, behooren in de eerste plaats op onze hoede te zijn, en te zorgen „ *ne quid detrimenti capiat Respublica,*" en door eene bijzondere belangstelling in de onderhavige petitien, geen aansporing tot navolging geven. Het getal en de kwaliteit der onderteekenaren zal toch hiertoe geen beweegredenen kunnen zijn; of berust bij deze namen, met zoo veel moeite op het papier gekregen, en zoo nietsbeduidend in aanmerking van de bevolking, zelfs van die plaatsen, waar de onderteekeningen op dringend aanzoek bekomen zijn, de wil der natie? Gewis niet, en met aan zoodanige stem toe te geven, zouden wij ons verantwoordelijk stellen aan zoo vele millioenen ingezetenen, die geen deel aan deze verzoekschriften nemen, en welligt dezelve afkeuren.

Ik eerbiedig de Grondwet, die een ieder vrijheid geeft, zich schriftelijk tot U Edel Mogenden te wenden, ik gevoel onze verpligting, om allezins op dezelve te letten, het verzoek in aanmerking te nemen, en de inlichtingen die in hetzelve gevonden worden, als nuttig aan te nemen; maar ik vind mij ook geregtigd zoodanige verzoeken, waarvan de wording mij verdacht voorkomt, die over algemeen belang handelen, en uit welke mij niet het minste licht kan opgaan, ter zijde te leggen, althans op dezelve geen bijzonder acht te slaan; onder deze cathegorie rangschik ik de onderhavige verzoekschriften, en mijn hoop is, dat de meerderheid van U Edel Mogenden in deze mijne meening zal deelen. Geen vrees voor eenige heethoofden en dagbladen zal toch onze stem regelen: — men zal ons het vertrouwen van onze committenten pogen te doen verliezen, ons dreigend onder het oog brengen, zoo als met sommigen onzer reeds gebeurd is, dat onze commissie slechts voor drie jaren is, dat wij, vooral uit de Noordelijke provincien afhangende zijn van Ministers, serviel en duisterlingen. Vertegenwoordigers der natie zijn boven zulk een geschrijf verheven.

Ik wensch naar mijn vermogen mijn pligt te doen, zonder mij daarin door hoog of laag, door lief of leed te laten aftrekken. Lof of laster van dagbladschrijvers kan hieromtrent op mij geen invloed hebben; — de eene is mij een gruwel en de andere veracht ik.

God en mijn geweten! Ik erken geene andere Regters.

AMORTISATIE-SIJNDICAAT.

Op Vrijdag den 20 Maart 1829, des middags ten twaalf ure, zal, op het Stadshuis te Zwolle, door den onderteekenden Agent van het Domein voor de provincie Overijssel, residerende te Zwolle, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, ten overstaan van den Burgemeester aldaar, onder nadere approbatie, in het openbaar, bij inschrijving en opbod, worden aanbesteed:

1. Het onder profil brengen en het bezanden van een gedeelte des *Wanneperveenschen* Wegs, en wel van no. 94 tot en met no. 308 der indeeling.
2. In het maken van een regel Paalwerk langs de Noordzijde van voornoemden Weg, ter lengte van ongeveer negen honderd en tachtig ellen.
3. Het maken van een Rijsbeslag langs de Zuidzijde des zelven Wegs, en wel ter lengte van circa 1520 ellen.
4. In het Construeren van eene Beschoeijing aan de Zuidzijde des Wegs.
5. In de Leverantie van 600 Lasten Brik tot dekking van het Rijsbeslag.

Het Bestek waarop deze besteding geschiedt zal, boven en behalven aan het Locaal van de Administratie der Domeinen te Arnhem, en dat van den Agent te Zwolle, verder te lezen liggen bij *D. W. Diepenheim, te Zwolle*; ter *Secretarie te Wanneperveen*; aan de *Lemmer* in den *Wildeman*; te *Leeuwarden* in den *Wijnberg*; te *Hardinxveld in de drie Snoeken*; te *Werkendam* in 's *Lands Welvaren*, en te *Gorinchem in de Beurs*. Zullende acht dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en inmiddels de verlangde informatien te bekomen zijn bij den Agent van het Domein te Zwolle.

De Agent van het Domein voornoemd,
W. G. H O V IJ.

De 5de Buitengewone Winteravondvergadering van het *Departement Leeuwarden* der Maatschappij: *tot nut van het Algemeen*, zal plaats hebben op Woensdag den 11 Maart eerstkomende; zullende de voorlezing worden gehouden door den Hoog Wel-Geboren Heer, Jonkheer Mr. *W. C. S. van de Poll*, en eene bijdrage worden geleverd door den Wel-Edel Gestrengen Heer en Mr. *A. van Halmael, Jr.*
ROBIDÉ VAN DER AA, *Secretaris.*

*** Getrouwd:
NICOLAAS POSTHUMUS, Fz., *van Rien*, en
FROUKJE D. DE VRIES.
FRANEKER, den 1 Maart 1829.

*** Getrouwd:
ECHTEN, A. M. KLIJNSMA en
den 6 Maart 1829. H. M. J. KOENTZ.
Familie, vrienden en bekenden gelieven deze voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Getrouwd te MENALDUM, den 25 Februarij 1829:
T. W. DIJKSTRA, en
H. L. WIJNIA.

*** Getrouwd:
HARLINGEN, HENDERICUS WITTE, en
den 5 Maart 1829. ELISABETH VAN DALEN.

*** Mijne geliefde Huisvrouw AAFKE FERWERDA, beviel heden namiddag circa vier ure, van eenen welgeschapenen ZOON. J. HOVING.
LEEUWARDEN, den 26 Februarij 1829.

*** Heden morgen beviel voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON G. S. WESTRA, Echtgenoot van
HEERENVEEN, R. S. VAN VEENSTRA,
den 27 Februarij 1829. *Apotheker.*

*** Heden verloste zeer voorspoedig van haren zevenden ZOON MARIA JOHANNA HUURMANS, geliefde Echtgenoot van D. VAN ERP.
LEEUWARDEN, den 2 Maart 1829.

*** Heden beviel van eenen ZOON ANTJE S. STELLINGWERFF, geliefde Huisvrouw van
LEMMER, E. H. MEIJER.
den 5 Maart 1829.

*** Mijne geliefde Echtgenoot Vrouwe WIKJE MINNEMA DE WITH, beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER
H. W. DE BLOCQ VAN SCHELTINGA.
Den Huize PAAUWENBURG bij het *Heerenveen*,
den 6 Maart 1829.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, JANKE WESTERKAMP, verloste heden middag van eenen welgeschapenen ZOON. J. VAN DER WIELEN.
LEEUWARDEN, den 8 Maart 1829.
Deze strekke tot eene bijzondere kennisgeving aan familie en bekenden.

*** Heden beviel van eenen welgeschapenen ZOON ELISABETH REIJERS, geliefde Echtgenoot van
LEEUWARDEN, A. MENALDA.
den 9 Maart 1829.

*** Den 14 Februarij dezes jaars, des avonds circa 10 ure, stierf, in het 35ste jaar zijns levens, mijn waarde Man, en mijne twee Kinderen liefhebbende Vader, tot mijne droefheid, THOMAS KLAZES VAN DER WAL.
OLDEBOORN, G. P. VAN DER WOUDE,
1829. Weduwe van T. K. VAN DER WAL.

*** Heden morgen circa vijf uren overleed, tot mijner en mijner Kinderen groote droefheid, mijne geliefde Moeder HENDRIKJE TIDDES, Weduwe JOHANNES MEIJER, laatst Weduwe CRISTOFFEL FRITS, in leven Stads Vroedvrouw alhier, in den ouderdom van 59 jaren, na eene ongesteldheid van vier dagen. Elk die haar gekend heeft zal ligt beseffen, wat ik in haar verlies; doch de hoop op een zalig wederzien kan mijne droefheid eenigzins verzachten. J. M E IJ E R.
LEEUWARDEN, den 3 Maart 1829.
Familie, vrienden en bekenden gelieven dit als bijzondere bekendmaking aan te nemen.

*** Den 7 Maart 1829 overleed, op het alleronverwachtst, op den Huize Wijbranda-State te Hichtum, in den ouderdom van omtrent zestig jaren, de Hoog Wel-Geboren Heer Jonkheer JOHAN SICCO TJALLING CAMSTRA Baron THOE SCHWARTSENBERG EN HOHENLANSBERG, Lid der Ridderschap en Staten van Vriesland, Grietman van Wonseradeel, enz.
De overledene heeft schriftelijk begeerd, dat door zijne naaste betrekkingen, noch rouw over hem zal worden aangenomen, noch brieven van communicatie worden afgezonden.

*** Heden morgen overleed alhier, in den nog bloeijenden leeftijd van bijna vier en veertig jaren, mijn dierbare Echtgenoot, ABE S. BRANDSMA. Hij bezweek na acht dagen lijdens aan zware pijn en bijkomende koortsen; circa negentien jaren mogt ik met hem in den genoegelijksten echt verkeeren.

Wie zijn nuttig en altijd werkzaam leven gekend hebben, zullen ligt gevoelen wat ik met mijne negen kinderen, waarvan slechts weinigen het zwaar verlies kunnen beseffen, aan zulk eenen getrouwen echtvriend en zij aan eenen voorbeeldigen vader verliezen; echter wensch ik den Heere eerbiedig te zwijgen, wiens doen altijd Heerlijk en Majesteit is.
SCHRAARD, P. J. JORRITSMA,
den 7 Maart 1829. Wed. A. S. BRANDSMA.
PS. Vrienden en bekenden gelieven dit als bijzondere en algemeene kennisgeving aan te merken.

De BOTER te LEEUWARDEN, den 6 Maart 1829, *f* 19 tot *f* 29 : 00, naar kwaliteit.
Van Granen geen Markt geweest.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 7 Maart 1829.

Werk.Sch...2½ pct.	56⅞ à 57	WeenerCert.2½ pct.	50 à 50½
Rest.Uitg.dito —	⅞ à 1	Idem Bank-actien..	1325 à 1335
Kans-Biljetten...*f* 20	à 20¼	Aand. *Roth.* *f* 100..	196 à 198
Amort.Sijnd.4½ pct.	100 à 100¼	Idem *f* 250..4 pct.	376 à 378
Losrenten...2½ —	97¼ à 97½	Idem Met...2½ —	47 à 47¼
Ned. Handm. 4½ —	88¼ à 88½	Idem .....5 —	93¼ à 93½
Obl. Rusland 5 —	100 à 100¼	Id. te Lond..5 —	93¼ à 93¾
Russ. Inschr. 6 —	56⅛ à 56¼	Spanje 1805..5½ —	28¼ à 28½
Nieuwe Ins. 5 —	99 à 99½	idem 1822..5 —	7¼ à 7½
Certific. dito 6 —	56¾ à 57¼	Fr. Fondsen..3 —	77¾ à 78
Rusl. Hamb..5 —	85¾ à 85⅞	Cert. van dito 3 —	71¾ à 72
Id.Neg.Lond.5 —	87 à 87½	Napels Cert. 5 —	75½ à 76¼
Weenerbank..5 —	87⅞ à 88	Id. Nieuwe..5 —	76¼ à 76½
Idem......4 —	71¾ à 72¼	Id. in Lond...5 —	81¼ à 81½

*** INTEEKENING OP EENE GROOTE UITVOERIGE PLAAT, VOORSTELLENDE DE HARDRIJDERIJ OP SCHAATSEN, TUSSCHEN MANNEN EN VROUWEN, BIJ PAREN, GEHOUDEN TE HARLINGEN DEN 4 FEBRUARIJ 1829.

Dezelve zal in *Steendruk* worden uitgevoerd, — binnen weinige dagen de origineele Teekening, hoog 39 Ned. duim, breed 55 duim, in de voornaamste steden van Friesland en Groningen worden rondgezonden, en Inteekeningslijsten in de voornaamste Societeiten en Koffijhuizen worden nedergelegd.

De Teekening is te kennen aan de handteekening der ondergeteekenden, en de prijs ten billijksten gesteld op *vier* guldens *vijftig* cents op wit velijn, en *vijf* guldens *vijf en twintig* cents op Chineesch papier. Buiten Inteekening zal geen Exemplaar beneden de *zeven* guldens worden afgeleverd.
Leeuwarden, S. DE JONG, *van Leeuwarden*.
den 10 Maart 1829. J. DE JONG, *van Harlingen*.

De Notaris P. TADEMA, te Makkum, als daartoe Regterlijk gecommitteerd, zal, ten overstaan van den Heere Vrederegter van het kanton Bolsward, publiek, bij strijk- en verhooggeld verkoopen:

Eene uitmuntende, hechte en sterke HEEREN HUIZINGE en ERVE cum annexis, staande en gelegen sub letter D, no. 388, in de Kerkstraat te Makkum, door Mejufvrouw de Wed. *J. R. Haarsma* als huurdersche bewoond, belast met 3 stuivers 8 penningen Floreen, en over 1828 in de Verponding aangeslagen geweest op *f* 9 : 96; op den twaalfden Mei 1830 in vrijdom te aanvaarden.

Wie [illegible] maken, komen op Maandagen den 16 en 23 Maart 1829, telkens des namiddags ten 3 ure, bij de voorlopige en eindelijke toewijzingen, in het Logement de Prins te Makkum.

De Notaris P. M. B. BRAUNIUS zal, krachtens autorisatie van de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Leeuwarden, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Bergum, op Donderdag den 12 Maart 1829, des namiddags ten één uur, ten huize van *Jan Daniëls de Jager*, Kastelein te Kuikhorne onder Bergum, ten verzoeke van de Erven van *Focke Jans de Vries*, publiek verkoopen:

De VASTIGHEDEN behoord hebbende aan en uit den Boedel van wijlen *Focke Jans de Vries*, staande en gelegen te Kuikhorne onder Bergum en de Kooten; bij Biljetten in het breede omschreven.

DIRECTEUREN *der Amsterdamsche Stoomboot-Maatschappij*, als behoorlijk daartoe geautoriseerd, zijn van mening, om in den loop van deze maand, de dag nader te bepalen, door de Scheeps-Makelaars G. J. ROLAND HOLST en JOHs. BOELEN, te doen verkoopen:

De drie Stoom-Vaartuigen der Maatschappij, bekend onder de namen van de *ONDERNEMING*, *DE IJSSEL* en *DE MERCURIUS*, met derzelver Stoomwerktuigen, Scheepsinventaris en verder Toebehooren.

De Voorwaarden waarop de verkoop dezer Booten, welke na den 8 Maart te bezigtigen zijn, zal geschieden, zullen nader worden bekend gemaakt, en informatien deswegens in tijds kunnen verkregen worden bij de vermelde Scheeps-Makelaars.
Amsterdam, den 2 Maart 1829.

De Advocaat en Notaris Mr. P. J. METZ, te Heerenveen, daartoe door de Regtbank gecommitteerd, presenteert publiek, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Ackrum, te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE, HERBERG, SCHUUR en STALLING, met *ERVE* en *GROND* cum annexis, aangenaamst en voordeelig gelegen bij het Heerenveen en wel in de Haskerschans, aan den grooten Straatweg en algemeenen Weg van de Gorredijk naar de Joure, Lemmer, enz., ten Westen de Heerensloot, vlak bij de Nijehasker Brug, waarin sedert onheugelijke jaren benevens de Herberg eene Tapperij is gedreven; thans bewoond door de Weduwe van *Andries Willems Hottenga*; waarop geboden is *f* 2200.
2. Een perceeltje KLIJN- en HOOILAND, gelegen onder Nijehaske, groot 25 vierkante roeden, achter den Polder van *Pieter Sijbrens de Boer*; hebbende ten Oosten de Erven *Wiebren Cornelis Propstra*, ten Westen de Heer *J. Cats*, en ten Zuiden en Noorden *Jan Rienks Smid*; waarop geboden is *f* 105,25.
3. Een perceeltje KLIJNLAND, groot 55 v. roeden, liggende in het Kleinschar onder den dorpe Terband; hebbende tot Naastlegers ten Oosten en Westen *Roelof Moed*, en ten Zuiden de Erven *Tjitte Foekes Hoekstra*; waarop geboden is *f* 200,25.
4. Eene TURFSCHUUR op *afbraak*, staande aan de Welle onder Oudehaske, groot 6 vakken, ieder vak berekend eene grootte te hebben om 220,000 Sponturven te kunnen bergen; waarop geboden is *f* 200,25.
5. Zeker perceel HOOILAND, groot drie bunders en 30 v. roeden, gelegen in de 24ste stelle van Nieuwehaske; hebbende tot Naastgelegen ten Oosten *Sake Jeltzes Tolsma*, ten Westen *Hendrik Beute*, ten Noorden *Willem A. Raadsveld* en ten Zuiden de Oude Dijkssloot. Toebehoorende aan *Sijtse Geeuwkes van der Veen*; waarop geboden is *f* 280.

Gegadigden worden bij den finalen palmslag uitgenoodigd op Zaturdag den 14 Maart 1829, des namiddags precies ten 5 ure, ten huize van de Weduwe *Andries Willems Hottenga*, Kasteleinsche in de Nijehaskerschans, en koopen op de aldan voor te lezene Conditien.

De Ondergeteekende maakt door dezen aan de belanghebbenden bekend, dat hij, op aanzoek van onderscheidene personen, voornemens is, zich alle Maandagen te laten vinden ten huize van *A. L. ZUIDEMA*, in het Grietenijhuis te Kollum, om hen, die zulks verkiezen, met zijnen raad en hulp bij te staan.
W. MOSSEL, *Veearts te Dockum.*

NB. Een VERWERS- en GLAZENMAKERS KNECHT, uit het Land, zijn werk goed verstaande, kan op voordeelige conditiën plaats bekomen; adres aan hetzelve bekomen bij *BOUWE KUIPERS*, te Schamegoutum.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN gedenken, op Donderdag den 12 Maart 1829, des voormiddags ten 11 ure, op het Stadshuis aldaar, in het openbaar, bij inschrijving en opbod, aan den minst aannemenden aan te besteden: Het Afbreken van het Huis, staande bij de Put, gekwoteerd lett. I, no. 243, en het daarvoor in de plaats stellen van een Gebouw tot eene STADSSCHOOL en WONING voor een Onderwijzer, met bijlevering van al de daartoe benoodigde Materialen; alles blijkens vroegere aankondiging van den 17 Februarij 1829.

Het Bestek en de Voorwaarden liggen bij voortduring voor de gegadigden ter Stads Secretarij ter visie en de Teekening kan aldaar worden bezigtigd.

Op Woensdag den 11 Maart 1829, des voormiddags ten 10 ure, zal door den Stedelijken Architect aanwijzing *in loco* worden gedaan en inmiddels kunnen bij denzelve informatien worden bekomen.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*, THIJS FEENSTRA.
den 4 Maart 1829. *Ter ordonnantie van dezelven*, L. IJPEIJ.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD DOCKUM, brengen door dezen ter kennis der belanghebbenden, dat het vergelijkend Examen voor de mededingers naar de Fransche en Nederduitsche SCHOOL aldaar, zal plaats hebben op den Raadhuize dezer Stad, op Donderdag den 2 April e. k., des voormiddags ten 10 ure.

Nadere inlichtingen omtrent deze School, zijn te vinden in de nieuwe Bijdragen voor het Schoolwezen van de maand Februarij 1829. *Ter ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
Dockum, den 7 Maart 1829. A. VAN SLOOTEN, *Secretaris.*

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE zullen, in bijwezen eener Commissie uit den Grietenij-Raad, en onder nadere approbatie van het Collegie van Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland, op Donderdag den 26 Maart 1829, des morgens ten tien ure, in de Grietenij-Kamer te Koudum, publiek, aan den minstaannemenden, bij inschrijving en opbod, presenteren aan te besteden:

Het BOUWEN van *TWEE NIEUWE SCHOLEN*, in de dorpen Hemelum en Nijega, met de levering der daartoe benoodigde Materialen; waarvan de Bestekken en Conditien inmiddels ter lezing liggen in het Grietenijhuis te Koudum en in de Herbergen op Gaiamadammen en te Rijs; terwijl van de Teekeningen tevens ten eerstgenoemden plaatse inzage kan bekomen worden. Zullende de aanwijzing in loco drie dagen voor de aanbesteding geschieden, door den Opziener *Johannes Eeuwes Feenstra*, te Koudum, en wel op den 23 te Hemelum, en op den 25 te Nijega.

Koudum, *Grietman en Assessoren voornoemd*,
den 25 Februarij 1829. *Bij absentie des Grietmans*, MR. LELSZ HOFFMAN, *Assessor.*
Ter ordonnantie van dezelven, J. ALBARDA GERLSMA, *Secretaris.*

DE GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BAARDERADEEL, roepen bij deze, de Floreenpligtigen van het dorp Oosterwierum op, tegen Zaturdag den 14 Maart 1829, des voormiddags ten elf ure, in de Hervormde Kerk aldaar, ten einde te stemmen eenen ONTVANGER van de Dijksfloreen aldaar.

De Grietman en Assessoren voornoemd, BERNH. BUMA, Vt.,
J. H. J. VAN WAGENINGEN, *Secretaris.*

MEESTER J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal, op Woensdag den 11 Maart 1829, bij den finalen palmslag, des avonds ten zeven ure precies, in het Heeren Logement aldaar, in gevolge autorisatie van den Heer Regter Commissaris in het Faillissement van *Poppe Houttuin*, Koopman te Harlingen, publiek verkoopen:

1. Eene uitmuntende en zeer tot nering geschikte KOOPMANS HUIZINGE cum annexis, staande aan de Zoutsloot bij de Bildpoortspijp te Harlingen, in wijk A, no. 177, door *P. Houttuin* zelven wordende bewoond; waarop geboden is *f* 1648.
2. Eene dito HUIZINGE, naast het vorig perceel aldaar, in wijk A, no. 176, door *Folkert Draisma* in huringe wordende gebruikt; waarop geboden is *f* 425.
3. Eene dito HUIZINGE cum annexis, staande in de Bildstraat aldaar, in wijk A, no. 120, door den Mr. Slager *Blok* in huringe wordende gebruikt; waarop geboden is *f* 798.
4. Eene dito HUIZINGE cum annexis, staande op de Zoutsloot aldaar, in wijk A, no 125, door *Rein S. Bootsma* in huringe wordende gebruikt; waarop geboden is *f* 410.
5. Een PAKHUIS cum annexis, staande aan de Zoutsloot aldaar, in wijk A, no. 149, door *P. Houttuin* zelven gebruikt; waarop geboden is *f* 76 : 50.
6. Een PAKHUIS cum annexis, staande in de Achterstraat aldaar, in wijk A, no. 179, als voren gebruikt; waarop geboden is *f* 55.
7. Een TUIN en ZOMERHUIS cum annexis, staande op den Liemendijk aldaar, in wijk B, no. 136, als voren gebruikt; waarop geboden is *f* 105.

Alle welke perceelen op den 12 Mei 1829 vrij zijn te aanvaarden, terwijl het eerste perceel bezigtigd kan worden 2 dagen voor den finalen palmslag, des morgens van 10 tot 12 uren.

DE Notaris HANEKUIJK, te Harlingen, zal, op Woensdag den 18 Maart 1829, des avonds ten 6 ure precies, in het Logement Roma aldaar (onder Houtkoopers) veilen:

Eene aanzienlijke partij Oostzee en Noordsche HOUTWAREN.

MR. J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal, op Woensdagen den 25 Maart en den 8 April 1829, telkens des avonds ten 7 ure precies, in het Logement Roma aldaar, ingevolge Regterlijke autorisatie, publiek verkoopen: Eene uitmuntende en zeer beklante HUIZINGE en BAKKERIJ, staande in de Hoogstraat te Harlingen, in wijk B, no. 37, door *H. H. van Rees* in huringe wordende gebruikt; op den 12 Mei 1829 vrij te aanvaarden.

DE Notarissen F. T. POSTHUMUSZ, te Beetsterzwaag, en G. T. DE JONGH, te Gorredijk, zullen, op Woensdag den 18 Maart 1829, des namiddags ten 4 ure, ten huize van den Kastelein *B. de Vos*, te Gorredijk, publiek bij de beschrijving ter verkoop aanbieden:

Eene florisante HUIZINGE, bestaande in Voorkamer, Achterkamer, ruimen Gang, Keuken, Regenwatersbak, ruime Kelder, Schrijfkamertje, Schuurtje, ruime Zoldering met beschoten Dak, sampt vrije Stede, grooten Tuin, en de helft der Steeg aan den Zuidoostkant; staande en gelegen te Gorredijk, gekwoteerd met no. 176; wordende door *Geeske Jacobs Broers* bewoond en gebruikt.

DE Secretaris A. L. POTMA, te Workum, zal, ten overstaan van den Notaris H. ALBARDA, aldaar, op Vrijdagen den 20 Maart 1829 provisioneel, ten huize van *Jildert G. Steenstra*, en den 3 April daaraanvolgende finaal, ten huize van *C. F. Lohman*, te Workum, telkens des avonds ten 6 ure, bij strijk- en verhooggeld, verkoopen:

1. Eene uitmuntende en zeer ter nering staande KOOPMANS HUIZINGE, met TUIN cum annexis, staande en gelegen te Workum, aldaar gekwoteerd in wijk C, met no. 37 en 38, waarin eene groote Kruideniers-affaire eenige jaren is gedreven; wordende door den eigenaar den Heer *L. R. Douwes* bewoond en gebruikt, welke bij continuatie deszelfs affaire te Hindelopen zal uitoefenen.
2. Eene ruime en zeer tot winkelnering geschikte HUIZINGE en ERVE, gelegen op het Noordeinde der stad Workum, in wijk E, no. 14; door onderscheidene huurders bewoond.

Het 1ste perceel kan inmiddels uit de hand worden gekocht, en is 14 dagen na de finale toewijzing te aanvaarden; zijnde het 2de perceel te aanvaarden op 12 Mei 1830.

De Conditien dezer verkoop zijn intusschen ten Kantoren van bovengenoemden Secretaris en Notaris te vernemen.

DE Notaris H. ALBARDA, te Workum, zal, krachtens regterlijke autorisatie, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Hindelopen, op Vrijdagen den 20 Maart 1829 provisioneel, ten huize van *Jildert G. Steenstra*, en den 3 April daaraanvolgende finaal, ten huize van *C. F. Lohman*, te Workum, telkens des avonds ten 6 ure, bij strijk- en verhooggeld, verkoopen:

1. Eene uitmuntende en zeer uitgestrekte HUIZINGE en BOERDERIJ, te voren tot eene Stokerij gedreven geweest door wijlen *Roelof Ackringa*, staande te Workum, gekwoteerd wijk A, no. 84.
2. Eene HUIZINGE, staande naast het 1ste perceel, in wijk A, met no. 83; wordende door *Sijbren Hilsma* bewoond.
3. 2 Bunders 20 v. roeden 46 v. ellen en 16 v. palmen uitmuntend GREIDLAND, gelegen aan den Zuidoostkant der stad Workum, bij *Seerp R. Hiemstra* als huurder in gebruik.

Het 1ste en 2de perceel den 12 Mei 1829, het 3de perceel Sint Petri 1830 te aanvaarden.

De Conditien dezer verkoop zijn te vernemen ten Kantoren van bovengenoemden Notaris en den Secretaris A. L. POTMA, te Workum.

DE Notaris VAN DER KRAATS, te Workum, is voornemens, na bekomene vergunning van den Wel-Edelen Gestrengen Heer Voorzitter der Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Sneek, op Vrijdag den 27 Maart 1829, des morgens ten elf ure, bij beschrijving en des namiddags ten drie ure bij palmslag, in het Societeits-Gebouw aldaar, aan den meestbiedenden te verkoopen:

Een zeer hecht en sterk getimmerd TJALKSCHIP, lang 17 ellen 40 strepen, wijd en hol naar evenredigheid, met deszelfs Zeilen, staand en loopend Want, Ankers en verder toebehooren, zoodanig hetzelve door wijlen de Weduwe *Jelle Wiebes Valk* is bevaren geworden; thans liggende in de Weeshuiswijk te Workum.

Nader onderrigt te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

BIJ JOHs VAN DER HEIJ EN ZOON, te *Amsterdam*, is *heden* van de Pers gekomen en ALOM gratis verkrijgbaar gesteld:

Berigt van Inteekening op eene *Geschiedenis der zedelijke en godsdienstige beschaving van het Hedendaagsch Europa*, door W. A. VAN HENGEL, hetwelk in *vier deelen* zal worden uitgegeven.

BIJ JOHs. VAN DER HEIJ & ZOON, te *Amsterdam*, zijn in den loop des jaars 1828, van de Pers gekomen de navolgende NIEUWE BOEKWERKEN:

I. Beoordeeling en Wederlegging van de: *Vlugtige Waarnemingen nopens de ondernemingen der Maatschappij van Weldadigheid in de Noordelijke Provincien van het koningrijk der Nederlanden*; (*Koeverden 1828*) door de Permanente Commissie dier Maatschappij zelve. In gr. 8vo. .... *f* 0 : 80.
II. J. CLARISSE. Nieuwe Leerredenen. Tweede Deel. In gr. 8vo. .... „ 3 : 60.
III. J. J. DE NIER VAN DER GON. Zestal Leerredenen. In gr. 8vo. .... „ 1 : 80.
IV. B. KLIJN, Bz. Gedichten. Derde Deel. In gr. 8vo, met gegraveerden titel en vignet, in karton „ 3 : 60.
V. H. H. KLIJN. Zwitserland. In drie zangen. In gr. 8vo, met gegraveerden titel en vignet, in karton „ 2 : 40.
VI. J. KONING. Geschiedkundige Aanteekeningen betrekkelijk de Lijfstraffelijke Regtsoefening te Amsterdam, voornamelijk in de XVIde eeuw. In gr. 8vo, met gegraveerden titel en vignet .... „ 2 : 40.
VII. CH. MEERTS. *Eléments de Geographie, à l'usage des écoles primaires; traduits du Hollandais de Mr. P. J. PRINSEN, Directeur de l'école normale à Harlem.* 8vo *avec VIII Cartes illuminées* „ 0 : 60.
VIII. W. A. OCKERSE. De Veldslag en overwinning van Waterloo. Een Leesboek voor Ouders en Kinderen, die Godsdienst en Vaderland lief hebben. Tweede druk. In kl. 8vo. .... „ 0 : 60.
IX. C. G. ONTIJD. Nieuwe Bijdragen tot de waarde der Koepok-inënting, behelzende de ontwikkeling van sommige voorname Punten, en derzelver bevestiging door daadzaken; of het vervolg op: de Vaccine aan de beginselen van Godsdienst, Rede en ware Geneeskunde getoetst. In gr. 8vo. „ 3 : 90.
X. J. H. VAN DER PALM. Geschied- en redekunstig Gedenkschrift van Nederlands Herstelling in den jare 1813. Tweede druk. In gr. 12mo. .... „ 0 : 90.
XI. P. J. PRINSEN. Aardrijksbeschrijving van het koningrijk der Nederlanden, voor Kinderen. In kl. 8vo, met eene Kaart .... „ 0 : 30.
XII. D. H. WILDSCHUT. Het zuchtend Schepsel. Proeve eener eenvoudige verklaring van Rom. VIII: 18—25. In gr. 8vo. .... „ 0 : 60.
XIII. *De Recensent ook der Recensenten.* XXIste Deel. 12 Nommers. In gr. 8vo. .... „ 10 : 80.
XIV. *De Vriend des Vaderlands.* Een Tijdschrift, toegewijd aan den roem en de welvaart van Nederland, en in het bijzonder aan de hulpbehoeftigen in hetzelve. Uitgegeven van wege de Permanente Commissie der Maatschappij van Weldadigheid. Tweede Deel. 12 Nommers. In gr. 8vo, met platen .... Buiten inteekening „ 9 : 60.
XV. *Nieuw Christelijk Maandschrift voor den beschaafden stand.* Uitgegeven door de Ringsvergadering van Amsterdam. Tweede Deel. 12 Nommers. In gr. 8vo .... „ 6 : 00.

KERKVOOGDEN der Hervormde Gemeente te Arum, ingevolge autorisatie op hun verleend door het Grietenij-Bestuur van Wonseradeel, van voornemens zijnde, een nieuw REGISTER der Graven op het Kerkhof van dat Dorp te vervaardigen, roepen bij deze op alle eigenaars van Graven, om vóór den 15 April e. k., met overlegging der noodige bewijzen, aangifte van hunnen eigendom te doen aan den Kerkvoogd JAN FEIKEMA, te Arum, alsmede om aan denzelven te betalen hun aandeel in zoodanige kosten, als gebleken zullen tot eene geheele in order brenging van het opgedachte Kerkhof vereischt te zullen worden; — terwijl eindelijk al verder de eigenaars van Graven in de Kerk, en die grafruimte op het Kerkhof mogten verlangen, tevens verzocht worden, daarvan vóór dien tijd opgave aan den meergenoemden Kerkvoogd in te zenden.

KERKVOOGDEN der Hervormde Gemeente te Follega presenteren voor den tijd van twee aaneenvolgende jaren, ingaande met Mei 1829, publiek te verpachten: De TOLLEN over en door de Follegasterbrug, benevens de Inwoning van eene nieuw gebouwde en voor het houden van Herberg zeer geschikte HUIZINGE.

Wie hieraan gading maken, komen op Vrijdag den 20 Maart 1829, des morgens ten 10 ure, in de Herberg te Follega. De Conditien intusschen te vernemen ter Secretarij van Lemsterland.

DE ondergeteekende verzoekt al de genen die iets schuldig is aan wijlen HENDRIKJE TIDDES, in leven Stads Vroedvrouw alhier, om daarvan betaling te doen voor den 25 Maart 1829 aan J. A. ULZEN, Behanger, wonende op het Schavenek, letter E, no. 110, te Leeuwarden. J. MEIJER.

MEN verlangt binnen Leeuwarden een bekwaam KOETSIER, van goede getuigschriften, zoo wegens gedrag als kunde, voorzien, om met de maand Mei aanstaande in dienst te treden. Adres wijk H, no. 2, te Leeuwarden.

TWEE à drie TIMMERKNECHTEN, kunnen terstond werk bekomen bij *AUKE* en *TJERK D. HIJMA*, te Nieuwland, bij Bolsward.

NB. TE HUUR, op Mei aanstaande: Eene nette *BURGER HUIZINGE*, voorzien van propere behangene Kamers en vele gerijfelijkheden; te bevragen ten Kantore dezer Courant.

NB. NB. UIT DE HAND TE HUUR, om op den 12 Mei 1829 te aanvaarden: Eene HUIZINGE, in de Galileer Kerkstraat, letter B, no. 205, thans bij de Wed. *Galkema* in gebruik. Te bevragen bij J. B. TERGUIN, letter G, no. 170.

M. A. KUIPERS, Goud- en Zilversmid te Dragten, vraagt tegen Mei aanstaande een KNECHT, ongehuwd, niet geheel onbedreven in het Oorijzermaken en loffelijk van gedrag.

BIJ W. VAN BOEKEREN zijn gedrukt en alom te bekomen:

1. NIEUWE JOODSCHE BRIEVEN, of Tafereelen uit het Leven van Jezus. Naar het Hoogduitsch van *Th. Schuler*, door *G. H. van SENDEN*, 1ste Deel, met gegraveerden Titel en fraai Vignet *f* 2,40.
2. BIJDRAGEN tot verklaring van het NIEUWE TESTAMENT; getrokken uit oude en nieuwe Berigten, betreffende de Zeden en de Gewoonten der Oostersche Volken. Verzameld door *G. J. F. KRAMER v. BAUMGARTEN*, Predikant te Midwolde, 2de en laatste Deel .... *f* 3,90.
3. Twaalftal nagelaten LEERREDENEN, door *THEODORUS ADRIANUS CLARISSE*, in leven Hoogleeraar te Groningen.
4. GRONDEN der toegepaste WERKTUIGKUNST, 1ste Deel, 1ste Afdeeling, bevattende de Algemeene Gronden der Werktuigkunst (Over de Leer van het Evenwigt. — Voorname Beginselen uit de Leer der beweging, enz.,) met uitslaande Platen .... *f* 4,10.
No. 3 en 4 liggen gereed om bij de eerste gelegenheid verzonden te worden.
5. CATALOGUS van AUCTORIS CLASSICI, gedrukt te Leipzig bij *B. G. Teubner*.

Deze verzameling van Grieksche en Latijnsche Schrijvers, welke nu reeds 54 Deelen bevat, munt uit boven alle andere verzamelingen door eenen zuiveren Text, met aanmerkingen van de geleerdste Philologen van Duitschland, fraaijen Druk, correctheid en goedkoopen prijs. Dit jaar wordt dezelve vermeerderd door TACITUS van Profr. *Kiessling*, QUINTILIANUS van Dr. *Gernhard* en PLINIUS HISTORIA NATUR. van Dr. *Sillig*.
De verzameling in zijn geheel nemende, geniet men een ruim rabat.

TE LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, letter K, no. 176.